

PROBLEMS RESULTING FROM THE NOTATION AND ATTITUDE FEATURES ENCOUNTERED IN THE BAGLAMA PERFORMANCE OF THE TEKE REGION AND SUGGESTIONS FOR SOLUTIONS

Doğukan DURSUN*¹

*Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

Abstract

In this study, information is given about the place and importance of Teke region, Teke Tavri and Teke folk songs in Turkish folk music from past to present. Teke region folk songs were classified and evaluated. In addition, local folk dances and playing styles are classified among themselves. Within the scope of the study, the problems encountered in the performance of Teke Tavri baglama were determined and shown through the folk song notes in the TRT repertoire, and solutions were offered for these problems. Among these suggestions, there is a suggestion of a performance technique by using the striking and pulling technique, without disturbing the naturalness of the note in the repertoire, instead of the notes written by collecting small valuable notes in one stroke, in order to maintain the systematic structure of the teke style in baglama performance.

Keywords: Teke Region, Teke Attitude, Baglama, TRT Repertoire

TEKE TAVRININ BAĞLAMA İCRASINDA KARŞILAŞILAN NOTASYON VE TAVIR ÖZELLİKLERİNDEN KAYNAKLI PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Özet

Bu çalışmada, Teke yöresi, Teke Tavrı ve Teke yöresi türkülerinin geçmişten günümüze Türk halk müziğindeki yeri ve önemi hakkında bilgilere yer verilmiştir. Teke yöresi türküler sınıflandırılarak, değerlendirilmiştir. Ayrıca yöreye özgü halk oyunları ve oynanış biçimleri kendi arasında sınıflandırılmıştır. Çalışma kapsamında Teke Tavrı bağlama icrasında karşılaşılan problemler tespit edilerek TRT repertuarında yer alan türkü notaları üzerinden gösterilmiş ve bu problemlere yönelik çözüm önerileri getirilmiştir. Bu öneriler arasında, bağlama icrasında teke tavrının sistematik yapısını devam ettirmek adına küçük değerli notaları, tek vuruşta toplanarak yazılan notalar yerine, çarpma ve çekme tekniği kullanılarak repertuardaki notanın doğrallığını bozmadan icra tekniği önerisi yer almaktadır.

Anahtar kelimeler: Teke Yöresi, Teke Tavrı, Bağlama, TRT Repertuarı

Giriş

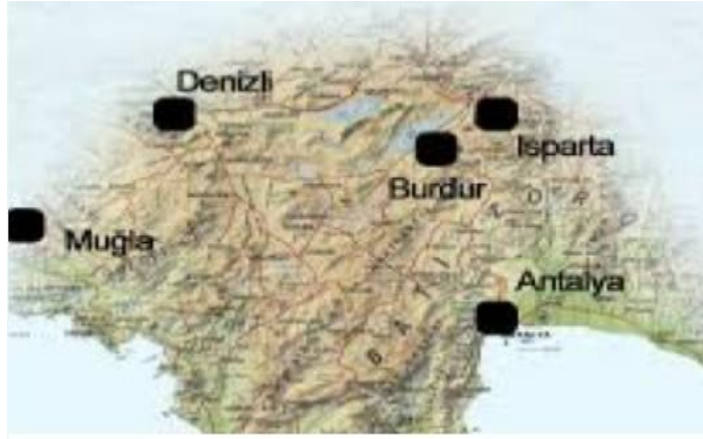
Her yörenin kendine ait kültürü ve o kültür içinde geçmişten günümüze birikimli bir şekilde ilerleyerek kuşaktan kuşağa aktarılan bir değerler bütünü vardır. Bu değerler içerisinde yörelerimizin müzik kültürümüze katmış olduğu zengin renkler yer almaktadır. Değerler, toplumsal yapının şekillenmesi ve devamlılığı açısından önem taşımaktadır. Milli ve manevi değerlerin gelecek nesillere aktarılmasında da önemli bir yer tutmaktadır (Alemdar Çankaya, Karagöz Dursun ve Parasız, 2021; 205). Bağlamadaki icra zenginliğini/çeşitliliğini genel bir bakış açısıyla, yöresel icra (üslup/tavır/tarz) özellikleri, her biri kendine has organolojik ve icra özelliklerine sahip olan büyük bir aileye sahip olması, usta icracılar tarafından geliştirilen icra dinamiklerinin kuşaktan-kuşağa aktarılacak belleklere yerleşmesi şeklinde sıralamak mümkündür (Haşhaş, Yeşilyurt, İmik, 2021: 33). Yörelere kendi kültürel yapısı ve yaşam şekillerine göre şekillenen müzik kültürü içerisinde o yörenin tavrı belirginleşerek sistematik bir hal almaya başlamaktadır. Yörenin müzik kültürünü yaşayan-yaşatan ve gelecek kuşaklara aktarıp yaşatacak ustaların rolü tartışılmaz önem taşımaktadır. Geleceğe geçmişten gelen birikimi sesli ve sözlü emaneti, kültürel miras temsilcilerinin aktarımı ile kartopu misali kültürel müzik kalıcılığını

¹Sorumlu Yazar E-posta: dogukan.dursun@inonu.edu.tr / Doi: 10.22252/ijca.1041908

arttırmaktadır. Ülkemizde her yöre bakımından ayrı ayrı kültürel zenginliğe sahip ve müziksel bakımdan her yöre farklılık göstermektedir. Müzik kültürü bakımından çeşitliliğin ve zenginliğin ortaya çıkmasına sağlamıştır. Önemli yörelerimizden olan Teke yöresi kendine has üslup ve tavır bakımından yerleşmiş sistematik olarak özelliklere sahip değerli yörelerimizden bir tanesidir. Teke yöresi sözlü ve sözsüz (enstrümantal) olarak birçok türkü ve ezgilere sahiptir. Türkülerin icrasında dokuz zamanlı usullere göre sistematik olarak tezene yönlerinin düzenli ve sürekli tekrar ettirilen teke tavrının uygulanmasıyla kendine has özel yapısı ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada teke tavrının bağlama icrasında kullanırken orijinal ezginin bazı bölgelerinde yapılan değişikliklerin ezgisel nüansları etkilediği düşünülerek çalışılmıştır. Teke tavrını uygularken TRT repertuarında kayıtlı olan türkü notaları üzerinden örneklerle icraya nota yazım yerine var olan nota üzerinden teke tavrına çekme ve çarpma teknikleriyle icraya çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

Teke Yöresi

Teke yöresi kültürünün yaşandığı yerleri, kesin sınırlarla ayıramamakla beraber genellikle bu kültür, başta Burdur ve ilçeleri merkez olmak üzere, Isparta'nın Yalvaç, Şarkikaraağaç, Denizli'nin Acıpayam, Serinhisar, Çameli, Kızıllıhisar, Honaz, Muğla'nın Fethiye, Ortaca, Köyceğiz, Antalya'nın Korkuteli, Elmalı, Cevizli, Akseki çevresi ile Afyon ilinin Dinar, Dazkırı, Başmakçı çevresinde görülmektedir (Paşmakçı 1995, Yıldız vd. 2009).



Şekil 1. Teke yöresi

Teke yöresi TRT Türk Halk Müziği repertuarına kazandırdığı türkülerle önemli bir yere sahiptir. Gerek halk oyunları, halk çalgıları ve halk ezgileriyle Türk folkloru açısından önemli bir yere sahiptir. Türkülerimiz edebi ve müzikal açıdan bakacak olursak bölgeden bölgeye, ilden ile benzerlik ve farklılıklar göstermektedir. Teke müziği bu yörede başlayan, üretilen ve kuşaktan kuşağa taşınan bir halk müziği türüdür (Özay, Akyol, 2015:881)

Her yöremizde olduğu gibi Teke yöresi türkülleri de kendi içerisinde çeşitliliğiyle kültürel zenginliklerimizi ortaya koymaktadır. Teke yöresi müziğinin içerisinde barındırdığı zenginlikten kaynaklı çeşitlilik görülmektedir. Yöre müziği icrasında kendine özgü üslup ve tavrısal olarak yapıya sahiptir.

Çine (1989: 95), Teke yöresi türküllerini şöyle sınıflandırmaktadır:

1. Gurbet Havaları: Burdur ve Teke yöresinin müzik folklorunda karakteristik bir yeri olan "gurbet havaları", Yöre halkının çeşitli sosyal olaylara karşı duyarlılığını simgeler. Aşk, yiğitlik, ayrılık, yas gibi konular bu türkülerin temasını oluşturur. Ritimli ve ölçülü bazen de ölçüsüz olarak ezgilenir. Serbest ve ölçüsüz olan bu ezgilere "gurbet havası" veya "uzun hava" denir.
2. Teke Zortlatmaları (zortlatma): Teke zortlatması bir Teke yöresi oyunu olmakla beraber adını bu yörede pek bol olan kara davarın erkeği "teke"den almıştır. Teke zortlatmasının pek çok ezgisi vardır.
3. Teke Zeybekleri: Gerek sözlü gerekse sözsüz olarak çeşitli ezgileri vardır. Ölçüsü 9/8'lik olup Teke zortlatmasından biraz daha ağır oynanır. "Sarı zeybek", "kıvrak zeybek" gibi adlarla da anılır.
4. Kabaardıç: Türkü bölümü ölçülü ve ölçüsüz olmak üzere Burdur, Acıpayam, Fethiye ve Antalya'da çeşitlemeleri olan 2/4'lük ölçüde bir oyun havasıdır.

5. Kırık Havalar: Burdur'da "kırık, düz", Tefenli ve Yeşilova'da "sürtme", Bucak'ta "sürüdeğ" adıyla anılır. Ölçüleri 2/4'lük ve 4/4'lüktür.

6. Dimıdan: Köy kadınlarının kendi aralarında eğlenirken Teke oyunlarını tepsi, tencere kapağı, leğen ile oynamalarına "dimıdan" denir. Bu oyun havası Bucak çevresinde "çanak çalma" adıyla da anılır.

7. Boğaz Havaları: Başparmak ile gırtlak üzerine değişik tonlarda ses baskıları yaparak, yani bir tür perde görevini yerine getirerek boğazdan çıkan sesleri değiştirip kaval sesine benzer bir müzik meydana getirmek suretiyle gerçekleştirilir. Teke yöresinin her kesiminde bu hava çeşitlilik gösterir.

Teke yöresi halk oyunlarını oynanış bakımından üç gruba ayırabiliriz. Kadın oyunları, erkek oyunları, birlikte (karma) oynanan oyunlardır.

(Özay, Akyol, 2021: 882) Kadın Oyunları

4/4'lük Kadın Oyunları: Oyunların sözleri mevcut olup, oyunlar ezgilerinin adları ile anılır. Kezban Yenge, Tahtalıkta Galbır Var, Erik Dalı bu türün başlıca örneklerindedir.

9/8'lik Oyunlar: İğnem Düştü Yakamdan, Şişedeki Gül Yağı gibi ezgili oyunlardır.

Erkek Oyunları:

9/8'lik Oyunlar: Sözlü kısmı çalınırken ritme uygun bir yürüyüş bölümü bulunan Kesinti Zeybekleridir. Serenler Zeybeği bu türün başlıca örneklerindedir.

9/4'lük Oyunlar: 9/4'lük ölçüyle çalınan kesinti zeybekleridir. 9/8'lik zeybeklere göre daha yavaş bir ritmi vardır. Birlikte Oynanan Oyunlar

9/16'lik Oyunlar: Hızlı tempolu oyunlardır. Bu öbeğin en bilinen örneği Teke Zortlatmalarıdır. Yayla Yolları, Dirmilcik'ten Gider Yaylanın Yolu, İlimonum Sulandı, Menevşesi Tutam Tutam, Devesi Gater Gater, Ovalar Ovalar, Kuyu Dibi Taş'lolur bu türün seçkin örneklerindedir.

9/8'lik Oyunlar: Çoğu sözlüdür. Sözsüz çeşitlerine de rastlanmaktadır. Şu Dirmil'in Çalgısı, Sarı Zeybek, Haymanalı, Gökte Yıldız, Evlerinin Önü en bilindik örnekleridir.

2/4' Lük Oyunlar: Sözlü Oyunlardır. Goyu M'olur Gabardıcın Gölgesi bu türe örnek olarak verilebilir. Bu türün Teke Yöresi Kültürü'nde önemli bir yeri vardır.

Teke yöresi türkülerinde yüzlerce yıllık göçebe Türkmenlerin yaşayışını diğer türkülerde olduğu gibi toplumun hüznü, sevinçli günlerini, özlemlerini, hasretlerini, yaşadığı olayları ve değerlerini dile getirip duygularına tercüman olan sözlü ve sözsüz müziklerdir. Kendisine has ritmik yapısı bakımından sözlü ve sözsüz olarak birçok örnek görmekteyiz.

Teke Tavrı

Uzun süreli sesleri belirli bir kalıplar içerisinde bölerek yeni kümeler haline getirme, tavrın ilk kademesini oluşturmaktadır. Örneğin eser içerisindeki belirlenen notaların dörtlük sürenin sürekli düzenli olarak noktalı onaltılık iki otuz ikilik ve iki on altılık şekliyle bölerek seslendirme, bir başka ifadeyle süresel çatal, tavrın ilk aşamasını oluşturmaktadır. GTHM' de tavrın ilk aşamasını oluşturan bu düzenli kümeler bağlama türü çalgıların tellerine bölüştürülerek seslendirildiğinde ikinci aşamasını tamamlayarak tavrı meydana gelmiş olur. Sözlü ve sözsüz türlerde, türü belirleyen öge olarak kullanılır. Örneğin zeybek tavrının, zeybek türünü belirleyen öge olduğu gibi(Akdoğan,1996:146).Ferit Devellioğlu'nun Osmanlıca- Türkçe lügatinde üslup; yol, tarz, biçim, usul, ifade yolu olarak; tavrı ise hâl, edâ,gidiş, davranış olarak tanımlanmıştır.(Devellioğlu,1962)

Mesleki müzik eğitimi veren kuruluşlarda bağlama enstrümanının meslek çalgısı veya seçmeli çalgı olarak yer almasıyla birlikte, bağlamanın genel geçerliliği olan herkes tarafından kabul gören sistematik olarak metodlaştırılmış imge ve teknik bakımdan herkes tarafından kabul edilen bilimsel temelli çalışmalar yapılarak eğitimci ustalar arasındaki farklılıkları ortadan kaldırılması önem arz etmektedir. "Ancak ne yazık ki, bu çalgının eğitiminde okuldan okula, hatta öğretmenden öğretmene, farklı öğretim yolları izlenmektedir. Çalgıya ait tam bir metodun olmaması, onun bilimsel ve teknik imkânlarının öğrenilememesine, öğrenenlerin ise ayrı ayrı tekniklere sahip olması gibi bir çıkmazı hazırlamıştır."(Özbek,2000:458).

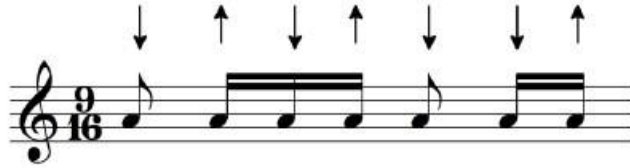
Türk halk müziğinde tavrı sözlü ve sözsüz icraların genelini kapsayan kapsamlı bir konudur. Yöreden yöreye farklılık gösteren tezene kümelerinin yönleri yöresel tavrılar ortaya çıkarken ayrışmasının adlandırılmasında önemli bir etkidir.

Teke tavrının mızrap vuruş yönleri açısından en belirgin özelliği, mızrap vuruş yönlerinin üst mızrap(↓)vuruşuyla başlaması, üçleme bölümünde alt---üst---alt (↑↓↑) mızrap vuruşu uygulanması ve daima alt (↑)mızrap vuruşuyla son bulması, ayrıca bu rotasyonun eserin sonuna kadar aynen devam ettirilmesidir.

Teke tavrı, üçlemenin yer değiştirmesine bağlı olarak iki farklı şekilde görölmektedir.(**2+2+2+3** veya**2+3+2+2**).Ancak teke bu iki farklı şekilde de yukarıda açıklanan mızrap vuruş yönleri esas alınmaktadır(Karkın, Pelikoğlu, Haşhaş, 1994:141)



Teke tavrı-1



Teke tavrı-2

Tavrın uygulandığı üçlü grubun olduğu kısım (alt-üst-alt) aksamadan sistematik olarak her ölçüde devam etmesi, vurguların yerinde olması teke tavrının doğru uygulanması bakımından önem arz etmektedir.

Yöntem

Bu araştırma Teke tavrının bağlama icrasında kullanılan tavrın sürekli sistematik yapıyı devam ettirmek için yapılan bağlama icrası notası ile TRT repertuarın geleneksel nota arasındaki farkları ortaya koyabilmek adına analizler yapılmıştır. Betimsel nitelik taşıyan bu çalışmada doküman incelemesi yapılarak notalar analiz edilmiştir.

1.Bulgular ve Yorum

1.1. Teke Tavrı İle İcra Edilecek Türkü İçin Birinci Problem ve Çözüm Önerisi

Teke tavrı ile icra edilecek türkünün ölçü içerisinde üçlü grubun durumuna göre vurgu yerleri değişmektedir. Üçlü grubun bulunduğu durum türkünün vurgularını ve bağlamada uygulanacak tezene yönlerinde değişiklikler meydana getirmektedir.

2+2+2+3 ya da 2+3+2+2 şeklinde olan türkülerde değişikliklere bakılmadan üçlü grubun olduğu yerdeki tezene vuruşları (↑↓↑) alt-üst-alt şeklinde uygulanmaktadır. Fakat üçlü gruptan önce ki gelecek olan tezemenin (↓) üstten gelmesi gerekmektedir. Bu yüzden TRT repertuarında yazılı olan notada üçlü gruptan önce yazılan üç notayı, metodlarda sistematik olan tezene vuruşlarına uyarlama yaparak tek nota haline getirerek öğretim metodlarında kullanılmaktadır. Yazılı olan notanın aslını sistematik hale getirmek adına kırılarak sisteme uyarlanmıştır.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T REPERTUAR SIRA NO: 3403
İNCELEME TARİHİ: 19. A. 1990

YÖNESİ
FETHİYE

KİMDEN ALINDIĞI
FATMA KAYA-FADEN VAVUZ

SÜRESİ:

BAZARDA BAL VAR
(Kına havası)

DEĞLEYEN
MUSTAFA HOŞSU
TALİP ÖZKAN

DEĞLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MUSTAFA HOŞSU
TALİP ÖZKAN

BA ZAR DA BAL VAR GE LI NİM BA ZAR DA BAL
BA ZA BIN US TÜ GE LI NİM BA ZA RIN US
BA ZAR DA KU TÜ GE LI NİM BA ZAR DA KU
VA R SEN DE BİR HAL VAR GE LI NİM
ZU YÜ DE KİR MI Zİ GE LI NİM
SEN DE BİR HAL VA R A DA NA HAL
YAR BA NA NER TÜ GÜ VE Yİ MÜS
TÜ YÜ DE KİR MI Zİ RA DAM KI
VAR GE LI NİM PA ŞA NA HAL VAR GE LI NİM
LU GE LI NİM GÜ VE Yİ MÜS LU GE LI NİM
Zİ GE LI NİM Bİ RA DAM KI Zİ GE LI NİM
AH DEY LE GE LI NİM GEL ME YE GİY MAT LI GE
LI N GE LI Nİ M GÜ ZE LI N
Gİ NA N GÜT LOL SU N NEM OR DA
NEM BUR DA DE LI N DAT LOL SUN

Şekil 2. TRT Repertuarında yer alan türkünün orijinal hali

Trt repertuarında yer alan türkünün bağlama metodlarında kullanımını sistematik olarak yazabilmek için metoda aktarırken sisteme orijinal nota üzerinde ki küçük notalar tek vuruşta toplanarak sekizlik ya da onaltılık olarak yazılmaktadır.

PAZARDA BAL VAR GELİNİM

SON

Şekil 3. Bağlama metodunda yazılan sistematik hale gelen nota

TRT repertuarında kayıtlı olan notada 5. Satırın 1. Ölçüsünde yazılı olan nota bağlama metodunda yazılmış olan notada 4.satırda 3.ölçü olarak değiştirilmiştir. Orjinal notada yazılı olan üçlü gruptan önceki nota tek notada toplanmıştır. Bu değişim yerine tezene önerilen icra şekli aşağıda ki şekilde belirtilmiştir.



Şekil 4. Önerilen icra şekli

Şekil 4'te üçlü gruptan önce üstten gelen tezene vuruşu üst gelip diğer iki nota çekme ve çarpma olarak tezene vuruşu yönü değişmemektedir. Üçlü gruptan önce üstten gelen tezene vuruşu bozulmadan diğer iki nota çekme ve çarpma olarak icra edilip üçlü grubun ilk tezenesinin alttan gelmesine kolaylık sağlamaktadır.

1.2 Teke Tavrı İle İcra Edilecek Türkü İçin İkinci Problem ve Çözüm Önerisi

2+2+2+3 ya da 2+3+2+2 şeklinde olan türkülerde değişikliklere bakılmadan üçlü grubun olduğu yerdeki tezene vuruşları (↑↓↑) alt-üst-alt şeklinde uygulanmaktadır. Fakat üçlü gruptan önce ki gelecek olan tezenenin (↓) üstten gelmesi gerekmektedir. Bu yüzden TRT repertuarında yazılı olan notada üçlü gruptan önce yazılan iki notayı, metodlarda sistematik olan tezene vuruşlarına uyarlama yaparak tek nota haline getirerek öğretim metodlarında kullanılmaktadır. Yazılı olan notanın aslını sistematik hale getirmek adına kırılarak sisteme uyarlanmıştır. Şekil 2'de olan türkünün notasında ikinci ölçü için önerilen icra şekli şekil 5'de gösterilmiştir.



Şekil 5. Önerilen İcra şekli

Şekil 5'te üçlü gruptan önce üstten gelen tezene vuruşu üst gelip diğer iki nota çekme olarak tezene vuruşu yönü değişmemektedir. Üçlü gruptan önce üstten gelen tezene vuruşu bozulmadan diğer iki nota olarak icra edilip üçlü grubun ilk tezenesinin alttan gelmesine kolaylık sağlamaktadır.

1.3. Teke Tavrı İle İcra Edilecek Türkü İçin İkinci Problem ve Çözüm Önerisi

2+2+2+3 ya da 2+3+2+2 şeklinde olan türkülerde değişikliklere bakılmadan üçlü grubun olduğu yerdeki tezene vuruşları (↑↓↑) alt-üst-alt şeklinde uygulanmaktadır. Fakat üçlü grup içerisinde her vuruşa denk gelen ikişer nota bulunmaktadır. Bu notaları sadeleştirip üç nota olarak yazma yerine çarpma ve çekme tekniğiyle üç tezene vuruşuyla elde edebiliriz. Bu yüzden TRT repertuarında yazılı olan notada üçlü grupta ikişer notayı, metodlarda sistematik olan tezene vuruşlarına uyarlama yaparak tek nota haline getirerek öğretim metodlarında kullanılmaktadır. Yazılı olan notanın aslını sistematik hale getirmek adına kırılarak sisteme uyarlanmıştır. TRT repertuarında görünen notanın tavrı üzerine çarpma ve çekme tekniğiyle sistematik vuruşları bozmadan icra edilebiliriz.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M. REPERTUAR No - 4173
İNCELEME TARİHİ : 03. 12. 1997

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
HÜSEYİN KAYHAN
SÜRE : $\frac{2}{4}$ = 50

OVALAR OVALAR

DERLEYEN
SÜMER EZGÜ

DERLEME TARİHİ
NOTALAYAN
SÜMER EZGÜ

(SAZ -

O VA LAR O VA LAR EN GİN O VA LAR
KUS LAR GI BI LUR YAY LA MI DA ZİN U ÇA LIM
KIZ GİN O LUR YAY LA MI DA ZİN U ÇA LIM
O VA LAR O VA LAR EN GİN O VA LAR
KUS LAR GI EL BİZ HA VA DA U ÇA LIM

OVALAR OVALAR
- 2 -

O VA LAR O VA LAR EN GİN O VA LAR
U ÇA LIM U ÇA LIM YAR TA ŞI
O VA DA VA YI LİR TÜ LU MA YA LAR
VER E Lİ Nİ YAR DAŞ LA FA KA ÇA LIM
GÜ DÜ RET TEN CE KİL MİS KA LEM KA ÇA LIM
MA YA LAR MA YA LAR
KA CA LIM KA CA LIM
YAR KA ŞI YAR KA ŞI
MA YA LAR DAĞ DAN GEL YÄ
KA CA LIM BAH ÇA LAR DA
YAR KA ŞI
RİM DAĞ CAN GEL GEÇ Bİ ZİM O YOL DAN
BA DİL CAN BEN AS KE RE YA ZİL CAM
SEN Ä ŞİK SİN BEN NEN KEZ BİL ME
AS KER DEN GE LİP BİL LE BEN KEZ BE NE

OVALAR OVALAR ENGIN OVALAR
OVALAR OVALAR ENGIN OVALAR

BAĞLANTI :
DAĞDAN GEL YÄRİM DAĞDAN
GEL GEÇ BİZİM Ö YOLDAN
SEN ASKIRIM BEN YANGIN
ANEN BİLMİYOR HALDAN
BANGÇALARDA BADIÇAN
BEN ASKERE YAZILCAM
ASKERDEN GELİP BİLLE
BEN KEZBENE SARIÇAM

KIZGIN OLUR YAYLAMIZIN TAŞI
GUDURETTEN ÇEKİLMİŞ KALEM KAŞI

BAĞLANTI

TÜLÜ MAYA : Söslü dişi
BADIÇAN : Patlıcan
GELİP BİLLE : Gelsiditen
KIZGIN= GIYGIN : Parlak
GUDURETTEN:

KUS: AR GIBI BİZ HAVACA UÇALIM
VER ELİNİ YAR DAĞLARA KAÇALIM

Şekil 6. TRT repertuarında yer alan türkünün orijinal notası



Şekil 7. Önerilen İcra Şekli

TRT repertuarında yer alan türkünün ikinci sayfasında ikinci satırın ilk ölçüsünde yer alan üçlü grubun içindeki notaları sistematik tavrı yapısını bozmadan önerilen icra şekli şekil 7'de gösterilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma sürecinde incelenen TRT repertuarındaki teke yöresi türkülerinin notası ile bağlama icrasının sistematik hale gelmesi için düzenlenerek yazılan bağlama notalarının türküyü orijinal halinden uzaklaştığını tamamen doğal yapısını bozduğu düşünülmektedir. Bağlama notasında kullanılan sistematik olan tavrı yapısını bozmadan çarpma ve çekme tekniklerinin kullanımı ile doğallığının korunduğu düşünülmektedir.

Teke yöresi ezgilerini teke tavrı ile bağlama icrasında küçük nüansları atlamamak doğallığını korumak adına yapılmış bir çalışmadır. Küçük ayrıntıları daha iyi ifade edebilmek adına teke tavrının usül şekline ve gelişen ezgi yapısına göre çarpma ve çekme tekniğiyle bağlama icrasında ezgisel yapı kendisini daha iyi ifade edebilmektedir.

Kaynakça

- Akdoğu, O., (1996). Türk Müziğinde Türler ve Biçimler, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir-Bornova.
- Alemdar Çankaya, E., Karagöz Dursun, B., Parasız, G. (Edt. Salı, G., Bozkurt, M.) (2021). 9. Sınıf Öğrencilerine Değerlerin Müzik Etkinlikler Yoluyla Kazandırılması. Eğitim Bilimlerinde Araştırma ve Değerlendirmeler- Gece Kitaplığı. Ankara.
- Çine, Hamit. (1989). Burdur'dan Damlalar Folklor (Halkbilim). İzmir: Uyan
- Devellioğlu, F. (1996). Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Kitabevi Yay., Ankara .
- Karkın Metin, Pelikoğlu Can, Mehmet Haşhaş Sinan (2014) " Bağlama enstrümanının Öğretim Yöntemleri Kapsamında Yöresel Tavrıların Değerlendirilmesi" SDÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi, Sayı-13.
- Paşmakçı, Yücel. (1995), "Türk Halk Müziği Genel Bilgiler", Ders Notları, Yy, İstanbul
- Özay Serkan, Akyol Arslan, (2015), TRT Repertuarında yer alan burdur türkülerinin müzikal ve edebi unsurlarının incelenmesi, Teke Yöresi Sempozyumu Bildiriler Kitabı Cilt-1
- Özbek, M, A., (2000). Türkiye'de Çalgı Eğitiminde Metot İhtiyacı ve Bağlama Metodu, Türk Halk Müziğinde Çeşitli Görüşler. Kültür Bakanlığı, Ankara.
- Haşhaş Sinan, Yeşilyurt Recep, İmik, Ünal, (2021), " Bağlama Öğretimi/Öğreniminde Parmak Baskılarını Göstermeye Yönelik Bir İşaretleme Yöntemi Önerisi", İnönü Üniversitesi Kültür Ve Sanat Dergisi Volume/Cilt: 7 No/Sayı: 1 (2021) 33-62

İnternet Kaynakları

<https://www.repertukul.com/BAZARDA-BAL-VAR-GELINIM-3403>

<https://www.repertukul.com/OVALAR-OVALAR-ENGIN-OVALAR-4173>